

Protokoll för kommunfullmäktige

Nr	Ärende	Sida
§ 29	Redovisning av granskningsrapporten Långsiktig ekonomisk och finansiell planering	3
§ 30	Reviderat delprogram Brandsäkerhet och operativa insatser - antagande	4
§ 31	Informationshanteringsplan, inklusive gallringsplan, för överförmyndaren	5
§ 32	Årsredovisning 2021 kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län	6
§ 33	Redovisning av ej avgjorda motioner	7
§ 34	Redovisning av ej avgjorda medborgarförslag	8
§ 35	Redovisning av ej verkställda motioner och ej verkställda kommunfullmäktigebeslut	9
§ 36	Interpellation till socialnämndens ordförande om mottagandet av flyktingar från Ukraina	10
§ 37	Motion om solcellspark på Gunnevi	11
§ 38	Medborgarförslag om jordbruksmark	12

Plats och tid	Kammarsalen, Habo kommunhus Torsdagen den 28 april 2022 klockan 18.00–19.25
Beslutande	Gunnar Pettersson (S) Andreas Skiöld (M) ersätter Susanne Wahlström Hans Jarstig (KD) Olle Moln Teike (SD) Ewa Wettebring (S) Niklas Fungbrandt (M) Anders Almfors (L) Nicklas Gustavsson (S) Fredrik Wörnbring (M) Joakim Lindblom (SD) Berit Torstensson (S) ersätter Jeanette Nyberg Karin Hultberg (KD) Ulf Bertills (C) Thomas Gustafsson (S) Anders Rickman (L) Ingvar Briland (M) Anders Thelin (V) Morgan Malmberg (HD) Eva Damberg (S) Mari Forsgård (M) ersätter Ann-Charlotte Kaljo Kent Bjärkhed (S) Henrik Esbjörnsson (M) Helena Persson (C) Margareta Fick (MP) Jan Lenhammar (KD) Liselotte Heinonen (L) Jarl Karlsson (S) ersätter Mats Lindén Lisbet Bärenholdt (M)
Övriga närvarande	Frida Wahlund, sekreterare Johan Bokinge, ekonomichef Stellan Carlström (S), revisioen Revsul Dedic, Deloitte § 29

Paragrafer 29–38

Utses att justera Margareta Fick och Anders Rickman

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Bevis om tillkännagivande av justerat protokoll

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Beslutande organ Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum 2022-04-28

Datum då anslaget publiceras 2022-05-

Datum då anslaget avpubliceras 2022-05-

Protokollet förvaras på Kommunkansliet

Underskrift

§ 29 Redovisning av granskningsrapporten Långsiktig ekonomisk och finansiell planering

Diarienummer KS21/376

Beslut

Kommunfullmäktige lägger revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommunrevisionen i Habo kommun har gett Deloitte AB i uppdrag att granska kommunstyrelsens arbete med långsiktig ekonomisk och finansiell planering. Revisionsfrågan är: Har kommunstyrelsen en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar för att upprätthålla god ekonomisk hushållning på lång sikt?

Revisionens ordförande Stellan Carlström (S) inleder och därefter går Revsul Dedic från Deloitte igenom granskningsrapporten. Habo kommun är en tillväxtkommun, vilket ställer stora krav på kommunen både vad gäller fysisk planering, bostadsbyggande etc. men också på omsorgsbehovet, skolan och övrig service. Det ökande invånarantalet innebär på sikt sannolikt behov av nyupplåning och ökade kapitalkostnader. En stor utmaning för kommunen är att matcha behovet av utökad service med de ekonomiska förutsättningarna.

Revisionens sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen till stor del har säkerställt en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar för att upprätthålla god ekonomisk hushållning på lång sikt.

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- definiera vad som är god ekonomisk hushållning på lång sikt.
- upprätta och arbeta med känslighets/scenarioanalyser som sträcker sig över en längre tid (10-15 år).
- arbeta vidare med beredskapen inom kommunen för att hantera framtida händelser
- tydliggöra vilka underlag som ligger till grund inför beslut om kommande budget.
- fortsätta arbetet med att ta fram och därefter skyndsamt implementera lokalförsörjningsplanen.

§ 30 Reviderat delprogram Brandsäkerhet och operativa insatser - antagande

Diarienummer KS22/95

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

- att delprogrammen Operativa insatser och Brandsäkerhet antaget av kommunfullmäktige 2020-11-26 § 100 upphör att gälla,
- att reviderat delprogram Brandsäkerhet och operativa insatser antas, samt
- att kommunstyrelsen ges i uppdrag att ge vidare direktiv, svara för uppföljning samt vid behov göra mindre förändringar i delprogrammet.

Beskrivning av ärendet

Riksdagen har beslutat om ändring i lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). Förändringarna i lagen innebär bl.a. att kraven på kommunernas handlingsprogram förtydligas för att stärka styrningen. Syftet är även att handlingsprogrammen ska bli mer konkreta, hålla högre kvalitet och bli mer jämförbara mellan olika kommuner. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har beslutat om föreskrift som reglerar innehåll och struktur i handlingsprogrammen.

Med anledning av detta har räddningstjänsten reviderat tidigare program för att anpassa det efter den nya föreskriften från MSB. Revideringen innebär ingen förändrad ambition eller förmåga jämfört med tidigare program.

Tidigare delprogram *Brandsäkerhet* och *Operativa insatser* har beslutats av kommunfullmäktige och dessa två delprogram är nu sammanlagda till ett delprogram *Brandsäkerhet och operativa insatser*.

Programmet föreslås gälla för åren 2022-2026 men kan behöva revideras tidigare på grund av ändrad riskbild, förmåga, verksamhet, eller andra förutsättningar som förändras.

Brandsäkerhet och operativa insatser utgör ett delprogram till Program för trygghet och säkerhet. Samråd med berörda myndigheter och kommuner har genomförts.

§ 31 Informationshanteringsplan, inklusive gallringsplan, för överförmyndaren

Diarienummer KS22/53

Beslut

Kommunfullmäktige antar förslag till informationshanteringsplan, inklusive gallringsplan, för överförmyndaren.

Beskrivning av ärendet

Både arkivlagen och offentlighets- och sekretesslagen ställer krav på arkivvård, ordning och sökbarhet i myndighetens arkiv.

En informationshanteringsplan ger varje myndighet (nämnd) inom kommunen nödvändig kontroll och överblick över sina allmänna handlingar, underlättar arkivfunktionens arbete och förbättrar allmänhetens möjligheter att söka och ta del av information.

Informationshanteringsplanen är ett hjälpmedel för anställda och förtroendevalda inom Habo kommun i hur de ska hantera information som upprättas eller inkommer till myndigheten. Men den är också en allmän handling som ger kommunens invånare möjlighet att få insyn i vilka handlingstyper som kan förekomma inom kommunen.

I planen ska det anges hur information registreras, förvaras och om informationen ska bevaras eller gallras och i sådana fall efter hur lång tid. För överförmyndarens del är det kommunfullmäktige som beslutar om vilken information som ska bevaras för all framtid och vilken information som ska gallras, det vill säga förstöras.

Informationshanteringsplanen ska ses över en gång per år och vid behov av revidering tas upp till beslut hos kommunfullmäktige.

§ 32 Årsredovisning 2021 kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län

Diarienummer KS22/76

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för Mediacenter avseende år 2021 samt beviljar direktionen i kommunalförbundet Mediacenter Jönköpings län ansvarsfrihet för år 2021.

Olle Moln Teike (SD) anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Beskrivning av ärendet

Kommunalförbundet Mediacenter i Jönköpings län ägs gemensamt av länets alla kommuner. Huvuduppdraget är att samordna och ge service åt länets kommuner inom områdena *Film och Media, AV-utrustning och elektronik* samt vara ett stöd för länets kommuner inom IKT-pedagogik (information, kommunikation, teknik).

Mediacenter har översänt årsredovisning, revisionsberättelse med mera för år 2021 med begäran om att kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen samt beviljar direktionen ansvarsfrihet för år 2021.

Beslutet skickas till
Mediacenter

§ 33 Redovisning av ej avgjorda motioner

Diarienummer KS22/97

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av de ej avgjorda motionerna.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska redovisa ej avgjorda motioner till kommunfullmäktige två gånger per år (april och oktober). Det finns för närvarande fyra motioner som inte är avgjorda:

1. Motion om parkering för personer med funktionsvariationer (MP)
Inkom 2022-01-27.
Remitterad till byggnadsnämnden.
2. Motion om boende för nyanlända (HD)
Inkom 2022-01-27
Remitterad till socialnämnden.
3. Motion om lokal busslinje ”Mjuka linjen” (HD)
Inkom 2022-01-27
4. Motion om fri tid i hemtjänsten (S, V, MP)
Inkom 2022-03-31

§ 34 Redovisning av ej avgjorda medborgarförslag

Diarienummer KS22/97

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av de ej avgjorda medborgarförslagen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen ska redovisa ej avgjorda medborgarförslag till kommunfullmäktige två gånger per år (april och oktober). Det finns för närvarande fyra medborgarförslag som inte är avgjorda:

1. Medborgarförslag om att förse spångarna i naturskyddsområdet mellan Spinnet och Kråkeryd med nät
Inkom 2021-11-25
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.
2. Medborgarförslag om att göra busshållplatsen vid vårdcentrum mer användarvänlig
Inkom 2021-11-25
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.
3. Medborgarförslag om hastighetsbegränsning på Sjöhagavägen i Furusjö
Inkom 2021-11-25
Översänd till byggnadsnämnden för beslut.
4. Medborgarförslag om stängsel utmed järnvägen
Inkom 2022-03-31
Översänd till kommunstyrelsen för beslut.

§ 35 Redovisning av ej verkställda motioner och ej verkställda kommunfullmäktigebeslut

Diarienummer KS22/97

Beslut

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av ej verkställda motioner och av ej verkställda fullmäktigebeslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt beslut i kommunfullmäktige den 26 oktober 2000, § 132 ska samtliga bifallna motioner som finns på en bevakningslista redovisas till kommunfullmäktige en gång per år. Rutinmässigt sker detta vid fullmäktiges sammanträde i april. Vid redovisningstillfället ska kommunfullmäktige besluta om vilka motioner som ska avföras från bevakningslistan. Sedan 2014 redovisas även övriga kommunfullmäktigebeslut som inte har verkställts.

För närvarande finns inga motioner på bevakningslistan och inga ej verkställda kommunfullmäktigebeslut (som fattats fram till den 31 december 2021).

§ 36 Interpellation till socialnämndens ordförande om mottagandet av flyktingar från Ukraina

Diarienummer KS22/89

Beskrivning av ärendet

Olle Moln Teike (SD) har lämnat in en interpellation till socialnämndens ordförande Hans Jarstig (KD) om mottagandet av flyktingar från Ukraina, med följande frågor:

- Vad får det för konsekvenser för kommunen när inte gruppboende kan färdigställas i tid? Vad är planen för att lösa underskottet av platser?
- Konflikten i Ukraina är pågående och många mer drivs på flykt, vad är kommunens plan om det blir fler anvisningar? Vad är gränsen?
- Vad får kommunen för ekonomiska stöd från övriga myndigheter för att lösa detta?
- Uppskattad kostnad för Habo kommun? Se bilaga 1.

Vid dagens sammanträde kommenterar Olle Moln Teike att sedan interpellationen lämnades in har förutsättningarna förändrats, men att han ändå önskar svar på sina frågor.

Hans Jarstig (KD) informerar om att tidigare hade migrationsverket ett scenario på 76 000 Ukrainska flyktingar första halvåret. Detta scenario är nu ändrat till 80 000 flyktingar på hela året. I och med att förutsättningarna har ändrats har kommunen gått vidare med upphandlingsprocessen för att bygga om Ringvägen till ett gruppboende.

Kommunen har rätt till ersättning, men det finns fortfarande många frågetecken till hur ersättningen ska se ut och regeringen väntas presentera detta den 4 maj.

Utöver detta vet vi inget om framtiden eller vad det kommer att kosta Habo kommun. Se bilaga 2.

Olle Moln Teike tackar för svaret. Därefter följer en debatt i vilken Anders Rickman (L), Morgan Malmberg (HD) och Ulf Bertills (C) deltar.

§ 37 Motion om solcellspark på Gunnevi

Diarienummer KS22/123

Beslut

Motionen remitteras till kommunstyrelsen.

Beskrivning av ärendet

Anders Thelin (V) och Margareta Fick (MP) har lämnat in en motion om solcellspark på Gunnevi och föreslår att detaljplanen över Gunnevi om så fordras snarast omarbetas för att möjliggöra anläggandet av en solcellspark samt att Habo kommun påbörjar utredningsarbetet av en solcellspark på Gunnevis gamla idrottsplats. Se bilaga 3.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

§ 38 Medborgarförslag om jordbruksmark

Diarienummer KS22/110

Beslut

Medborgarförslaget remitteras till kommunstyrelsen för utredning.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag har inkommit med förslag om att skärpa rutinerna och kriterierna för att förhindra vidare bebyggelse på brukningsvärd jordbruksmark. Se bilaga 4.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Förslagsställaren

Bilaga 1

Interpellation till kommunalrådet tillika socialnämndens ordförande om mottagandet av flyktingar från Ukraina

Omvärldsläget har ändrats på kort sikt. Detta har gjort att Habo inom kort varsel blivit anvisade att ta emot 55 flyktingar från Ukraina. Bostadsbristen i Habo har varit stor och under längre tid konstant. Informationen som meddelats är att dessa skall huseras på Ringvägen och på Skolgatan. Boende på Ringvägen var planerat att bli gruppboende. Detta väcker en del funderingar som man bör ta hänsyn till. Dessutom vore det bra om man lärde sig av dom misstag man gjorde 2015 så att man inte gör dom igen.

Så kommunalrådet bör svara på dessa frågor.

Vad får det för konsekvenser för kommunen när inte gruppboende kan färdigställas i tid? Vad är planen för att lösa underskottet av platser?

Konflikten i Ukraina är pågående och många mer drivs på flykt, vad är kommunens plan om det blir fler anvisningar? Vad är gränsen?

Vad får kommunen för ekonomiska stöd från övriga myndigheter för att lösa detta?

Uppskattad kostnad för Habo kommun?

Olle Moln-Teike SD Habo den 21 mars 2022

Bilaga 2

Svar på interpellation angående mottagandet av flyktingar från Ukraina.

Den flyktingvåg som Europa nu upplever på grund av Rysslands hänsynslösa krig i Ukraina är den värsta sedan andra världskriget. Drygt 10 miljoner människor är på flykt cirka 4,5 miljoner har tagit sig över gränsen till närliggande länder. Mestadels är det barn, kvinnor och äldre. Till Sverige har i dagsläget cirka 20-25 000 för att söka skydd.

När Migrationsverket gick ut till landets kommuner och sökte evakueringsboenden kunde Habo kommun erbjuda 50 platser vilka också till största del färdigställdes på Ringvägen. Kommunen pausade arbetet med upphandling för att bygga om boendet till gruppbostad.

1. Då Migrationsverket avbrutit planerna på evakueringsboenden har Habo kommun återupptagit upphandlingsprocessen för ombyggnation av Ringvägen till gruppbostad. Den lagda tidsplanen kommer att följas och gruppboستaden beräknas stå färdig under 2023.
2. Enligt det nya massflyktingsdirektivet har landets kommuner fått ett kommunal på mottagande av flyktingar från Ukraina. Detta gäller till och med 4 mars 2023. För Habo kommuns del åligger det att likt tidigare flyktingavtal tillhandahålla ett ordinärt boende för dessa flyktingar. Habo kommun kommer att göra allt för att stötta dessa människor även om det givetvis blir en utmaning. Kommunen har dialog med bostadsaktörerna i kommunen.
3. Kommunen har rätt till ersättning för sådant bistånd som lämnats enligt 3 a § tredje stycket LMA (Lagen om mottagande av asylsökande), se 23 § LMA. För att få ersättning krävs det att biståndet beslutats enligt LMA.
4. Då vi inte sett slutet av denna tragedi är det svårt att uppskatta vad eventuella kostnader blir för Habo kommun.

Med vänlig hälsning

Hans Jarstig
Kommunalråd/ordförande socialnämnden

Bilaga 3

Motion om en solcellspark på Gunnevi.

Klimatförändringarna är en av mänsklighetens genom tidernas största utmaning. Med en eskalerande problematik och en ständigt fördjupat insikt om de svårigheter vi möter finns det inte längre någon tid att vänta.

Alla delar av samhället måste gemensamt sträva mot en klimatneutral livsstil. En central del i denna omfattande omställning är energiförsörjningen. Energin måste komma från källor som är förny- och hållbara.

Om vi går in på sidan "Klimatkollen" kan vi se en graf över Habo kommuns koldioxidutsläpp och vilken radikal minskning som måste till om vi skall leva upp till Parisavtalet.

Ett steg i rätt riktning vore att öka andelen förnybar energi inom kommunens verksamhet genom att bygga en solcellspark på Gamla Gunnevis stora och öppna gräsbevuxna yta. Kanske kan vi till och med sätta ett mål om att vara energineutrala inom en snar framtid.

Vi yrkar:

att detaljplanen över Gunnevi om så fodras snarast omarbetas för att möjliggöra anläggandet av en solcellspark.

att Habo kommun påbörjar utredningsarbetet av en solcellspark på Gunnevis gamla idrottsplats.

Habo 12/4 2022

Anders Thelin
Vänsterpartiet

Margareta Fick
Miljöpartiet

Bilaga 4

Habo kommun
Box 212
566 24 Habo

Kommunfullmäktige

Datum

2022-03-31

Medborgarförslag

Detta Medborgarförslag syftar till att i Habo kommun skärpa rutinerna och kriterierna för att inom planmonopolets ram förhindra vidare bebyggelse på brukningsvärd jordbruksmark. Förslaget innebär också i sin förlängning att den översiktsplan som Kommunfullmäktige antog 2020-03-26 revideras. Förslaget tar avstamp i Jordbruksverkets rapport "Väsentligt samhällsintresse" från 2013 som konstaterar att kommunerna ofta exploaterar jordbruksmark utan att göra de avvägningar som miljöbalken kräver.

Den 3 september 2020 fattade Kommunfullmäktige i Jönköping med bred majoritet följande beslut: *"En ändrad planeringsinriktning ska nu omedelbart genomföras i Jönköpings kommun där utgångspunkten för framtiden är att exploatering av brukningsvärd jordbruksmark inte ska ske."*

Vi föreslår att Kommunfullmäktige i Habo uppdrar åt Kommunstyrelsen att utarbeta ett förslag (gärna genom medverkan av extern expertkompetens) till tydliga riktlinjer, rutiner och mål avseende framtida markexploatering/markanvändning i enlighet med 3 kap. 4§ Miljöbalken (1998:808). Förslaget ska efter antagande i Kommunfullmäktige inarbetas i en reviderad version av kommunens översiktsplan samt lägga grunden till en förbättrad kommunal planeringsprocess när det gäller den framtida markanvändningen syftande till att skapa ökad framförhållning, transparens och medborgarinflytande. Planeringsprocessen ska vila på en tydlig analys och konsekvensutvärdering som väger in långsiktiga naturvärden, krisberedskap och självförsörjningsgrad. Med hänvisning till bl.a. f.d. hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, tidigare ordförande för Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt, kan exempelvis följande frågeställningar och klassificeringar komma att ingå:

1. **Är marken jordbruksmark?** Om fastigheten har en taxeringsbeteckning som jordbruksfastighet är detta ett kriterium som försvårar/omöjliggör bebyggelse.
2. **Är jordbruksmarken brukningsvärd?** Är marken med hänsyn till läge, beskaffenhet etc. lämpad för jordbruksproduktion bör ej bebyggelse beviljas.
3. **Tillgodoser den tilltänkta bebyggelsen verkligen ett väsentligt samhällsintresse?** Här anger lagtexten enligt prop. 1985/86 s.53 följande väsentliga reservation: *"som inte kan tillgodoses på ett från samhällets synpunkt tillfredsställande sätt på annan mark"*.
4. **Finns det annan mark som kan tas i anspråk i stället?** Om kommunen arbetar långsiktigt bör man ha en reserv av markförslag som kan bebyggas i stället för värdefull jordbruksmark.

Det väsentliga och avgörande i ovanstående förslag är att Habo kommun går från ord till handling när det gäller bevarandet av brukningsvärd jordbruksmark. Detta förutsätter att kommunen genom ett mer långsiktigt planerings- och exploateringsarbete ger sig själv handlingsutrymme för att leva upp till

1 (4)

Miljöbalkens krav och därmed undviker att styras av privata markexploatörers mer kortsiktiga intressen. För att citera Jordbruksverkets utredare: "Jordbruksmark är en väldigt långsiktig resurs och en exploatering är en irreversibel process som vi aldrig kan ta tillbaka eller ersätta med nyodlingar".

Bakgrund.

3 kap. 4§ Miljöbalken (1998:808): "Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen om detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk."

Den krympande åkerarealen är ett globalt problem för att klara livsmedelsförsörjningen till jordens nästan 8 miljarder invånare. Klimathotet och den rådande geopolitiska situationen i Ukraina förvärrar situationen ytterligare (Se "Nu är det på riktigt" nedan!). Västra stambanans färdigställande mellan Falköping och Nässjö 1964 lade grunden till uppkomsten av nuvarande Habo samhälle. Habo tätort breder idag ut sig på en yta av ca 600 hektar (SCB 2018). Huvuddelen av tätortens markexploatering har skett på prima åkermark härstammande från främst två stora jordbruksgårdar, verksamma så sent som på 1960- respektive 1980-talet: Stora Kärr och Bränninge. I sammanhanget kan det vara värt att ha i minnet att Habo inte är någon liten kommun, dess totala yta inklusive tätorten uppgår till 462 kvadratkilometer (SCB 2018). Under de senaste tjugo åren har åkerarealen i Habo kommun minskat med ca 330 hektar enligt Jordbruksverkets statistik. Sedan 1987 har kommunerna i Sverige ett s.k. planmonopol över markanvändningen, innan dess fastställdes detaljplanerna av en statlig myndighet. Det villar således ett särskilt stort ansvar på respektive kommun att leva upp till Miljöbalkens anda och intentioner.

Läser man Habo kommuns översiktsplan: "Hållbarhetsbedömning med miljökonsekvensbeskrivning - Översiktsplan 2040", får man intrycket att bevarandet av jordbruksmark bara handlar om en rutinmässig expeditionsfråga. Med generella formuleringar, som kunde vara stöpta hos vilken annan kommun som helst, hänvisas till diverse planeringsunderlag som t.ex. Fastighetskartan och Jordbruksverkets blockdatabas. Det står vidare att "...Kommunen bör dels planera för att bevara jordbruksmark, men också underlätta för de företagare som håller markerna öppna." På vilket sätt kommunen mera konkret bidragit till bevarandet av jordbruksmark ter sig i sammanhanget som en obesvarad fråga. Det kan diskuteras om inte Habo kommuns prioriteringar under de senaste decennierna i huvudsak handlat om just expansion på jordbruksmarkens och de bestående odlings- och naturvärdenas bekostnad.

Det kan också på skäligen grund ifrågasättas på vilket effektivt sätt en aktiv och långsiktig kommunal markanvändningsplanering förekommit i syfte att undvika att hamna i beroendeställning till privata markexploatörer.

Riksdagen har genom Miljöbalken 3 kap 4 §, velat inskräpa att brukningsvärd jordbruksmark endast i yttersta undantagsfall ska tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar. Habo kommun har dock, tillsammans med ett antal andra kommuner, valt att inte tillämpa lagens intention. Flera kommuner har dock under senare år ändrat uppfattning och stoppar nu byggnation på sådan mark. Det är nu hög tid för Habo kommun att sälla sig till den grupp framsynta kommuner som valt att tillämpa Miljöbalkens bestämmelser.

Jordbruksverket skriver bl.a. följande på sin hemsida "Jordbruksmark är en långsiktig resurs och exploatering är en process som vi aldrig kan ta tillbaka eller ersätta med nyodlingar. I Sverige har vi knappt 2,6 miljoner hektar åker och 0,4 miljoner hektar betesmark. Arealen minskar för varje år. De sämre markerna blir ofta skog, medan god jordbruksmark försvinner för att bli vägar, byggnader eller något annat som innebär att marken inte kan användas för livsmedelsproduktion i framtiden. I framtiden beräknas den svenska jordbruksmarken bli ännu mer värdefull än idag, när globala

2 (4)

klimatförändringar, som havsnivåhöjningar och ökenspridning, minskar tillgången på jordbruksmark i många länder".

Jordbruksverket ställer också samman statistik över exploaterad jordbruksmark som finns tillgänglig i rapporten: **Exploatering av jordbruksmark 2016-2020** där det står: "Mellan 2016 och 2020 minskade arealen åkermark i Sverige med drygt 30 000 hektar. Enligt statistik i denna rapport stod exploatering för ca 10 procent av den totala minskningen av åkermarken. Den övriga delen är framförallt mark som inte längre brukas och som långsamt växer igen så det småningom blir skog. Skillnaden är att denna mark kan bli åkermark igen utan alltför stora insatser om det skulle behövas i framtiden".

Det har kommit flera rapporter från olika FN-organ de senaste åren som påpekat hur livsmedelsproduktionen i tempererade områden blir allt viktigare då det blir allt svårare att odla på områden med varmare klimat. År 2020 fick FN:s livsmedelsprogram (WFP) Nobels fredspris för deras insatser belysa situationen i världen.

Det finns otaliga rapporter i ämnet som säger samma sak.

Nu är det plötsligt på riktigt!

Kriget i Ukraina har gjort behoven av odlingsbar mark runt om i världen akut. Rapport från Svenska FAO-kommittén den 17 Mars 2022 finns på:

<https://www.svenskafaokommitten.se/pa-gang/utmaningar-for-den-tryggade-livsmedelsforsorjningen-med-anledning-av-den-ryska-invasionen-av-ukraina-humanitara-insatser-minskad-tillgang-pa-livsmedel-och-stigande-priser/?msclid=21104986a91411ecb99ed0fc2398a3c>

I refererat dokument enligt ovanstående länk finns bl.a. viktig information om vårt beroende till länder inom nu aktuella konfliktområden. Andelen av den globala marknadens behov som produceras i dessa aktuella länder ser ut på följande sätt enligt en artikel från det internationella forskningsinstitutet IFPRI:

- Korn: Ryssland 14 procent och Ukraina 12,5 procent.
- Majs: Ryssland 2,1 procent och Ukraina 15 procent.
- Solrosolja: Ryssland 23 procent och Ukraina 50 procent.
- Vete: Ryssland 24 procent och Ukraina 10 procent.

Även om Ukrainas och Rysslands produktion inte helt kommer att upphöra så är det redan ett faktum att hamnar och övrig infrastruktur är så allvarligt skadade att exporten under överskådlig framtid kommer att vara starkt inskränkt. Ukraina kommer enligt officiella källor att under rådande omständigheter försöka att producera så mycket som möjligt. President Zelenskij svarade i ett av sina många tal till folket på frågan om hur Ukrainas bönder ska tänka kring vårsådden: "Mitt svar är enkelt, vi måste organisera vårsådd över hela vårt land, vilken vår vi än får, i alla fall så långt det är möjligt. Allt beror förstås på människorna som ska så och hur situationen ser ut. Men vårsådden är livsviktig, den handlar om livet. Och livet är det viktigaste."

Sverige importerar mer än 50 % av de livsmedel som vi konsumerar. Ukraina exporterar huvudsakligen till länder i Mellanöstern och Nord-Afrika. Även om vi har råd att fortsätta importera så kommer en global brist att slå hårt mot de som inte har råd att betala för de stigande världsmarknadspriserna. Marknadspriset på handelsgödsel - som för övrigt till stor del produceras i Ryssland, Belarus och Ukraina - har gått upp med 400 % de senaste två åren. För Svenska bönder skapar detta stora ekonomiska problem och många förutspår att skördarna per areal kommer att minska med 25% eller mera p.g.a. mindre gödsling. För att kompensera för denna situation i framtiden behövs mera, inte mindre åkerareal.

Slutsats.

Även Habo kommun måste ta sitt ansvar. Att det går att ändra tidigare beslut, även gällande översiktsplaner har t.ex. Jönköping och Norrköping visat. Ingen skall kunna säga "Vi såg det inte komma". Stoppa all vidare exploatering av åkermarken i Habo kommun nu!

